

**WYTYCZNE DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA PODCZAS POBIERANIA I TRANSPORTU PRÓBEK
ZGODNIE Z NORMĄ PN-ISO 5667-5:2017-10, PN-EN ISO 19458:2007, PN-EN ISO 5667-3:2018-2- WODA DO SPOŻYCIA**

Oświadczam, że	
<ul style="list-style-type: none"> otrzymałem instrukcję pobierania próbki wody zostałem poinformowany o rodzaju wykonywanych badań – badania mikrobiologiczne/fizykochemiczne zostałem poinformowany o konieczności opłacenia badania w dniu jego zlecenia (płatność kartą lub gotówką w siedzibie laboratorium) 	
	Data, czytelny podpis Klienta

**DOKUMENT NALEŻY DOSTARCZYĆ DO LABORATORIUM WRAZ Z PRÓBKĄ;
próbki bez podpisanego zał. nr 1-A do POL-15 nie będą przyjmowane !!!**

Instrukcja określa podstawowe zasady pobierania i transportu wody do badań fizykochemicznych i mikrobiologicznych, z kranów czerpalnych i wylewek baterii.

JEŻELI PRÓBKİ DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH I FIZYKOCHEMICZNYCH POBIERANE SĄ Z JEDNEGO PUNKTU, JAKO PIERWSZE NALEŻY POBRAĆ PRÓBKİ PRZEZNACZONE DO BADAŃ FIZYKOCHEMICZNYCH.

1. Pobieranie próbek wody do badania fizykochemicznego (WODA ZIMNA)

Próbki do badań fizykochemicznych pobiera się do odpowiednich pojemników z tworzyw sztucznych i szkła otrzymanych w Laboratorium Analizy Wody.

- Przed pobraniem zdjęć z kranu urządzenia przeciwzrobryzgowie (np. perlatory wraz z uszczelkami).
- Wylot kranu oczyścić, a następnie dokładnie wypłukać.
- Spuszczać zimną wodę jednostajnym strumieniem w celu ustabilizowania się jej składu i ustalenia stałej temperatury, zazwyczaj wystarcza 2 do 3 minut, czasami może być konieczne, aby woda swobodnie płynęła przez 30 minut
- Następnie pobrać próbkę wprost do odpowiedniego pojemnika otrzymanego w Laboratorium.

Badany parametr	OPIS POJEMNIKA	Sposób napełniania pojemnika	Maksymalny czas od pobrania do dostarczenia do Laboratorium	
barwa mętność pH przewodność elektryczna właściwa mangan twardość ogólna	„CHEMIA”	100% pod przelew	Do 4 h od pobrania	
Obecność obcego smaku	„SMAK”	100% pod przelew		
Obecność obcego zapachu	„ZAPACH”	100% pod przelew		
żelazo	„ŻELAZO”	90% - do przewężenia butelki Uwaga kwas !!!		
Azotany Azotyny Chlorki Siarczany Fluorki Bromki	„ANIONY”	100% pod przelew		
Utlenialność z KMNO ₄	„UTLENIALNOŚĆ”	90% - do przewężenia butelki Uwaga kwas !!!		
Jon amonowy	„KATIONY”	100% pod przelew		
Chlor wolny Chlor ogólny Chlor związany	„CHLOR”	100% pod przelew		Możliwie jak najszybciej – <i>wyniki nieprzydatne do oceny zgodności gdy badania nie są wykonywane w miejscu pobierania</i>

*W przypadku badania na obecność obcego smaku należy wykonać badanie mikrobiologiczne w zakresie: bakterie grupy coli i *E. coli*.

Próbki do badania na obecność obcego smaku dostarczone w czwartki będą badane za pomocą szybkich testów Colilert.

**WYTYCZNE DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA PODCZAS POBIERANIA I TRANSPORTU PRÓBEK
ZGODNIE Z NORMĄ PN-ISO 5667-5:2017-10, PN-EN ISO 19458:2007, PN-EN ISO 5667-3:2018-2- WODA DO SPOŻYCIA**

2. Pobieranie próbek wody do badania mikrobiologicznego

Próbki wody do badania mikrobiologicznego pobiera się do sterylnych butelek zawierających płynny tiosiarczan sodu otrzymanych w Laboratorium Analizy Wody.

- Przed przystąpieniem do pobierania umyć ręce.
- Zdjąć z kranu urządzenia przeciwzrobryzgowce (np. perlatory wraz z uszczelkami).
- Wylot kranu oczyścić, a następnie dokładnie wypłukać.
- Spuszczać wodę jednostajnym strumieniem w celu ustabilizowania się jej składu i ustalenia stałej temperatury, zazwyczaj wystarcza 2 do 3 minut, czasami może być konieczne, aby woda swobodnie płynęła przez 30 minut
- Zakręcić wodę i zdezynfekować wylewkę kranu
- W przypadku metalowego kranika końcówkę opalić silnym płomieniem (np. palnik lutowniczy) lub zanurzyć w środku dezynfekującym (roztwór alkoholu, podchlorynu).
- W przypadku kranika z tworzywa sztucznego zanurzyć w środku dezynfekującym (roztwór alkoholu, podchlorynu).
- Otworzyć sterylny pojemnik przytrzymując w dłoni nakrętkę i nie dotykając kranu pobrać wodę, która powinna swobodnie wypływać z kranu/kurka wprost do pojemnika.
- Natychmiast zamknąć butelkę.

KIERUNKI BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	RODZAJ POBIERANEJ WODY	Oznakowanie pojemnika	Sposób napełniania pojemnika	Max. czas od pobrania do posiewu próbek
<i>E.coli</i> i bakterie z grupy coli	WODA ZIMNA	Sterylny pojemnik zawierający tiosiarczanu sodu oznakowany naklejką z datą sterylizacji	napełniać do przewężenia butelki (ok. 2/3 objętości)	Do 7 h od pobrania
Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C i w 36°C				
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>				
<i>Clostridium perfringens</i>				
Enterokoki kałowe				
<i>Legionella</i>	WODA CIEPŁA Jeśli jest to możliwe, wykonać pomiar temperatury wody i przekazać informację w laboratorium	<i>uwaga: data ważności 3 miesiące od daty sterylizacji</i>		

Informacje potrzebne do przekazania w Laboratorium na etapie przyjęcia próbki:

rodzaj wody (np.: surowa, uzdatniona, zimna, ciepła), wodociąg gminny/miejski, ujęcie własne; miejsce pobrania, adres, data i godzina pobrania; ewentualnie nazwa punktu; nr działki.

Postępowanie z próbkami w czasie transportu

- Zaleca się transportowanie i przechowywanie próbek w warunkach chłodniczych (5±3°C) (np. torby chłodnicze z wkładami lodowymi, próbki przeznaczone do badania w kierunku *Legionella* powinny być transportowane oddzielnie).
- Próbki należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem lub rozlaniem, unikać wstrząsania i ekspozycji na światło, zanieczyszczenia zewnętrznych ścian naczyń z próbkami, szczególnie szyjek i korków, zarówno podczas pobierania, jak i transportu.

Informacja dla Klienta: Sposób pobierania próbki oraz czas od pobrania próbki do wykonania badania ma istotny wpływ na wiarygodność uzyskiwanych wyników. Przekroczenie czasu określonego jako maksymalny do wykonania badania i/lub brak informacji od Klienta na temat czasu pobierania (data, godzina) będzie skutkowało uzyskaniem wyników nieprzydatnych do oceny zgodności. Adnotacja o nieprzydatności wyników do oceny zgodności w takim przypadku zostanie umieszczona na sprawozdaniu z badania. Prosimy o stosowanie się do wytycznych zamieszczonych w niniejszej instrukcji. W celu uzyskania dodatkowych informacji prosimy o kontakt z Laboratorium. Laboratorium nie odpowiada za sposób pobierania próbki przez zleceniodawcę i stan pojemników od momentu ich przekazania dla klienta. Gdy zleceniodawca dostarcza próbkę w swoich pojemnikach laboratorium może odmówić przyjęcia próbki do badania.

